

Zemědělská škola

PŮDOHOSPODÁRSKA

4

87. ROČNÍK
PROSINEC 2024

SVÍTÍME SI NA
vánoce

#13011000#

edi to rial

Michal Petřík
editor

Advent a Vánoce jsou tu, přichází tedy asi nejkrásnější období roku. Pro někoho znamená tento čas hektické přípravy a poslední shon před koncem roku, pro jiné naopak odpočinek a klid. To druhé bude asi lepší varianta, jak nám ukazuje sama příroda. I pole totiž potřebuje odpočinek, aby příští rok přineslo bohatou úrodu.

Vánoční čas nám hlavně připomíná naše tradice, kořeny a hodnoty. Jsou to hodnoty tvrdé práce, úcty k přírodě a hlavně k tomu, co nám země každý rok dává. Možná právě vy, žáci zemědělských oborů, jste těmi, kteří budou tuto tradici dál uchovávat a přenášet do moderní doby plné výzev, ale i možností. Každý den, kdy se učíte o půdě, rostlinách, zvířatech či nových technologiích, se dozvídáte i něco budoucnosti ale i o minulosti naší krajiny i našeho venkova.

Nezapomínejme, že Vánoce jsou časem dávání. A v zemědělství, které stojí na dávání času, energie a lásky přírodě, má tato myšlenka zcela zvláštní váhu. Děkujeme za to, co máme, a hledejme možnosti, jak vrátit přírodě to, co jsme si od ní vypůjčili.

Přeji vám klidné, spokojené a radostné Vánoce. Čas odpočinku vám zpříjemní náš časopis plný vánočních a zemědělských témat.

prosinec 2024 +obsah

04

FAKTA

Odlehčená a nenáročná minutka na rozjezd. Zajímavé informace, které z vás udělají malou, ale opravdu malou chodící encyklopedii.

06

ROZHOVOR

Vánoce to je čas nejen smyšlených pohádek, ale i opravdových inspirativních příběhů. Jako dárek vám tedy přinášíme jeden z nich.

12

ANGLIČTINA

Objevujeme zemědělství po celém světě. Tentokrát se podíváme jaké mají vánoční zvyky zemědělci v USA. Využijte náš text ke zlepšení v angličtině.

14

CESTOVÁNÍ

Jedeme na další výlet! Tentokrát nás čeká speciální vánoční cesta.

22

AKTIVITY ŠKOL

Aktivity, soutěže a akce škol jsou kořením vzdělávání. V tomto čísle se podíváme hned dvou škol.

4/87

vydává

Ústav zemědělské ekonomiky a informací,
Mánesova 1453/75
120 00, Praha 2

editor

Michal Petřík

e-mail

petrik.michal@uzei.cz

telefon

+420 222 000 381

design

Ginger & Fred

www

zemedelskaskola.cz

20

KALENDÁŘ

Ty nejzajímavější vánoční akce najdete v našem kalendáři.

32

ZEMĚDĚJSTVÍ

Nové informace pro odborníky na svých místech a především na místech vzdělávacích a vědeckých.

VÁNOČNÍ TRADICE NA STATKU TO BYL ČASTO PĚKNÝ OŘÍŠEK

Tradice, které doprovázely Štědrý den, byly provázány nejen s rodinou, ale i s celým hospodářstvím a jeho budoucí úrodou. Domácí zvířata držená v chalupách a na statcích měla pro své hospodáře jen těžko vyčíslitelnou hodnotu, proto péči o ně podřizovali chod celé rodiny. Není proto s podivem, že již k prvnímu rannímu krmení se na Štědrý den vázalo množství pověrečných zvyků a dle zvykosloví se postupovalo Štědrým dnem a večerem. Koním a dobytku se dával na Štědrý den pro uchování dobrého zdraví a užitku posolený chleba. Ještě před prvním krmením ale dostali koně a dobytek také česnek, aby byli v dalším roce při síle. Česnek dostali i kohouti a houseři, aby byli plodní a zdraví. Krávy a kozy byly krmeny pečivem z mouky, petržele, šípkových plodů a zbytků z máselnice, aby i dál dobře dojily. Sladkého a tučného mléka se v následujícím roce hospodářství dočkalo, jestliže dala hospodyně krávám a kozám do večerního krmení jablko a ořechy. Na Štědrý večer se třáslo ovocnými stromy, aby byla zajištěna bohatá úroda. Stromy se ovazovaly slámou, aby i nadále dobře plodily a také se ošlehávaly metlou, s níž se vymetala pec po vánočním pečení či se oklepávaly vařečkou. Zvyky se týkaly i ochranných účinků vody. Hospodář se musel jít na Štědrý den brzy ráno umýt ven, ke studni nebo k potoku, aby po celý rok zůstal zdravý. Kousky pečiva, jablek a ořechů se házely do studny, aby voda zůstala čistá. Vodou se vykropoval chlév, půda i stodola. Pozornost byla na Štědrý den věnována i zvykům týkajícím se počasí. Do dvanácti rozpůlených ořechových skořápek, představujících jednotlivé měsíce roku, nalil hospodář vodu. Když v některé skořápce do rána voda vyschla, znamenalo to, že daný měsíc bude suchý. Někdy se pod skořápky sypala troška soli. Pokud sůl pod skořápkou do rána zvlhla, předznamenávalo to mokrý měsíc. Ořech byl ostatně vždy považován za věšteckou plodinu. Oblíbeným zvykem bylo louskání vlašských ořechů o Štědrém večeru. Podobně jako z rozkrojených jablíček bylo i z ořechů možné vyčíst budoucnost. Hospodář si sám vybral ořech a sám si ho rozlouskl. Pokud bylo jádro pěkné, čekal hospodářství rok plný hojnosti a pevného zdraví, pokud ale bylo jádro černé, značilo to neštěstí, neúrodu a smutek.

OŘEŠ

VÁNOCE VZHŮRU NOHAMA

První vánoční stromeček byl podle dochovaných záznamů ozdoben v roce 1510 v lotyšské Rize. Odtud se tento zvyk dostal do německých zemí a dále pak i k nám. První stromeček v Česku postavil a ozdobil v roce 1812 režisér pražského Stavovského divadla Leibich, jenž byl původem z Bavorska. Ozdobený stromeček se svíčkami je běžný až v od poloviny 19. století. Dříve se také stromeček v domácnostech zavěšoval vzhůru nohama od stropu.

VÍTE, ŽE...

se změnou klimatu se zimy stávají teplejší a Vánoce jsou často tzv. na blátě? Kdo chce zažít bílé Vánoce musí se vydat do hor. Jenže zimy jsou často teplotně nadprůměrné i tam a tak ani pár set výškových metrů nezaručí teploty, při kterých by se déšť proměnil v materiál na stavbu sněhuláka či alespoň pár koulí. Vánoce na blátě se tedy stávají normou, bohužel to je jen jeden z mnoha dárečků, které nám přináší oteplování planety. Od roku 1960 se například alpské sněhové sezóny zkrátily o 38 dní, začínají průměrně o 12 dní později a končí o 26 dní dříve.

COOLTURA

Tradice stavění betlémů je velmi stará. Myšlenku zrekonstruovat scénu z Kristova nejranějšího života zrealizoval italský mnich František z Assisi v roce 1223 v italském městě Greccio. Tradice stavění betlémů se pak rychle rozšířila a dodnes patří mezi nejběžnější zvyky ve vánočním období. Výtvarné zpracování betlémů se liší materiálem i pojetím. Nejčastěji se používal papír, dřevo, těsto, kukuřičné šustí, vosk nebo keramická hlína. Někde se objevují i tzv. živé betlémy. Vytváření betlémů se odlišovalo i podle krajů, kde byly vyráběny (známé jsou betlémy z Příbramska, Třebíčska, Orlických hor nebo Podkrkonoší). Nejdříve se betlémy stavěly v kostelech, v domácnostech šlechty a měšťanstva se zabýdly v 18. století. Nakonec pronikly i mezi prostý lid a v domácnostech se objevují dodnes. A krásnou a poučnou výstavu si pro své návštěvníky přichystali v NZM na zámku Kačina. Výstavu lze navštívit do 31. 12. 2024.

VÍCE ZPRÁV ZE ZEMĚDĚLSKÝCH OBORŮ
NAJDETE NA NOVÉM PORTÁLU
WWW.AGRONAVIGATOR.CZ

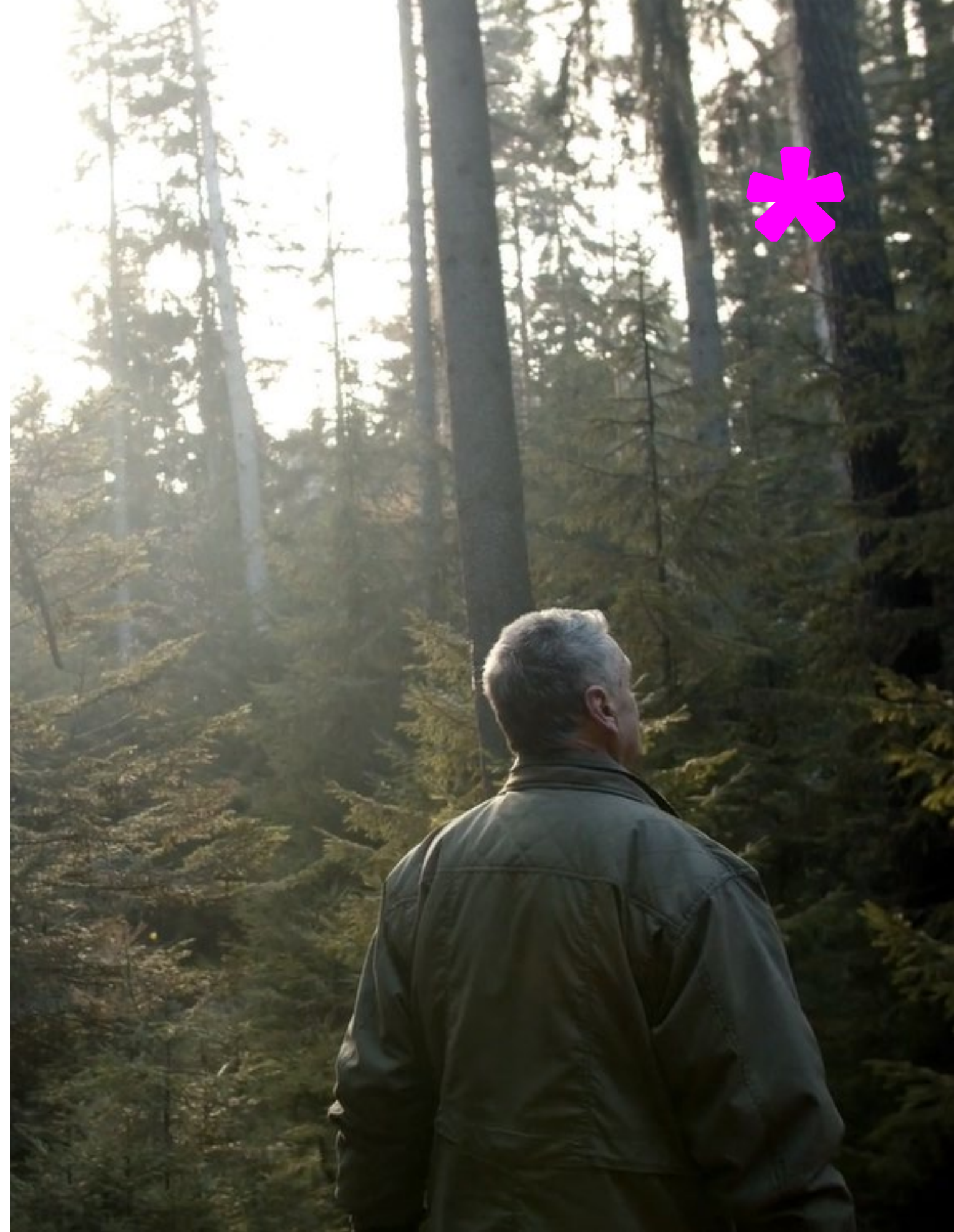
ZAJÍMAVÉWÉWÉ

Je opět čas dát si přestávku od prohlížení internetu, proto tentokrát rubriku opět věnujeme offline světu. Nahlédneme do fondu Knihovny Antonína Švehly, třetí největší zemědělské knihovny na světě. Při vyhledávání hesla Vánoce nám jsou schopni na výdejní pult (či v době koronavirových omezení do výdejního okénka) připravit několik zajímavých knih. Můžeme doporučit především knihu Evropské Vánoce v tradicích lidové kultury od autorek Věra Frolcové a Evy Večerkové. Kniha líčí kulturní tradice spojené s oslavou Vánoc národů evropského Západu a Východu. Mnohé se dochovaly do současnosti a mají křesťanské i mimokřesťanské kořeny. Kapitoly odhalují pozůstatky pohanských slavností spojených se slunovratem, s novoroční magií a hostinami uprostřed zimy; patří k nim obřadní spalování vánočního polena, pečení velkých kulatých chlebů nebo koledování. Zvláštní pozornost věnují autorky kultu Kristova narození, jak se projevuje v písních, betlémech a hrách. Další knihy najdete na www.kas.uzei.cz, a to je vlastně zajímavá stránka

TŘICET LET ZKUŠENOSTÍ LESNÍKA VLADISLAVA FERKLA JAKO NADĚJE PRO ČESKÉ LESY

TEXT | ZDEŇKA KOVÁŘÍKOVÁ; EKOLIST.CZ FOTO | ÚZEI

KDYŽ MEZI LESNÍKY A OCHRÁNCI PŘÍRODY ŘEKNETE „KLOKOČNÁ“, TAK ZPRAVIDLA VĚDÍ, O ČEM JE ŘEČ: O STÁTNÍM LESE, KDE SE HOSPODAŘÍ ÚPLNĚ JINAK, NEŽ JE BĚŽNÉ. NENAJDETE TU PASEKY. STROMY SE TU TOTIŽ TĚŽÍ VÝBĚROVĚ. ZA EXISTENCÍ DEMONSTRAČNÍHO OBJEKTU KLOKOČNÁ STOJÍ Z VELKÉ ČÁSTI JEDEN ČLOVĚK, LESNÍK VLADISLAV FERKL, KTERÝ SI PROJEKT PŘED TŘICETI LETY VYMYSLEL, PROSADIL A ZREALIZOVAL. A NAPSAL O TOM KNIHU MŮŽE BÝT NEPASEČNÝ – VÝBĚRNÝ ZPŮSOB ALTERNATIVOU PRO NAŠE LESY?, KTERÁ SHRNUJE TŘICET LET JEHO ZKUŠENOSTÍ S PĚSTOVÁNÍM LESA, KDE NEJSOU PASEKY.

*PŘÍBĚH

Ferkl popisuje historický vývoj svěřeného lesa, jeho přírodní podmínky a především zásady výběrného způsobu hospodaření. Tak, jak Ferkl postupně přestavěl původně pasečný les na nepasečný, snaží se postupně přestavět i myšlení lesníků.

Je totiž potřeba změnit pohled například na těžbu stromů. Na tu se ve výběrném hospodaření nenahlíží čistě jako na sklizeň, ale jako na hlavní nástroj pěstování lesa. Je to jeden z příkladů, na kterých Ferkl ilustruje, jak strategicky a komplexně je potřeba při pěstování výběrného lesa přemýšlet.

„Při nepasečném, výběrném způsobu hospodaření je důležité dodržování zásady, že vše je součástí dlouhodobého procesu vývoje a nic nesmí být při obhospodařování lesního porostu řešeno jednorázově, i když se jedná

prokazatelně o momentálně pozitivní činnost,“ píše Ferkl. A vysvětluje, že nelze kupříkladu v jednom či několika málo letech doplnit podsadbou celé množství chybějících dřevin, byť by šlo o závazný podíl ministerstva zemědělství, stejně jako nelze jedním těžebním výběrem odstranit z porostu všechny jedince, kteří nevyhovují kritériím výběru.

Vladislav Ferkl v úvodu své knihy vzpomíná, že ho mnoho kolegů od záměru nepasečného pěstování lesa u nás odrazovalo. Nedokázali si představit, že by takový pokus mohl skončit jinak než nezdarem. Dnes je vidět, že se Ferklovi jeho vize naplnila. Náhled jiných lesníků se ale příliš nezměnil ani po třiceti letech.

„V počátcích zakládání objektu převažovaly názory, že v těchto polohách a na těchto stanovištích je snaha o nepasečný, výběrný způsob předem odsouzena k nezdaru.

*PŘÍBĚH

V současné době jsou některými odborníky dosahované výsledky a stav porostů přisuzovány naopak mimořádně vhodným podmínkám Klokočné, kterých údajně jinde u nás pro výběrný způsob není mnoho,“ poukazuje Ferkl na neochotu věřit tomu, že jde les pěstovat jinak, než je u nás zvykem.

Na Klokočnou se stále jezdí lesníci podívat jako na výjimečný příklad. Něco, co se tady náhodou podařilo, ale jinde by to fungovat nemohlo. Přitom zkušenosti z Klokočné prokazují, že hospodářský les pěstovaný výběrným způsobem ve srovnání s klasickým lesem ob stojí ve všech ohledech.

Má navíc výhody v odolnosti lesa vůči vnějším vlivům

jako jsou škůdci a počasí, a zachovává si i funkce mimoprodukční, o kterých na pasece nemůže být řeč. Přesto se lesu kůrovec nevyhnul, a v lese typu Klokočná není snadné vyhledávat a označovat napadené stromy. Zatím ale rozšíření lýkožrouta nedosáhlo kalamitních rozměrů. Se suchem si pak les poradil velmi dobře. Nevýhodou jsou naopak větší náklady na přibližování stromů a tím pádem na těžbu jako takovou. Podle Ferkla ale v celkové bilanci převažují ekonomické i ekologické výhody.

Vladislav Ferkl vyjadřuje v knize velkou vnímavost vůči přírodním procesům. Ačkoli se celá kniha věnuje hospodářskému lesu, Ferkl ukazuje, že i tyto lesy mají potenciál být

fungujícím přírodním ekosystémem, ve kterém člověk přírodní procesy spíše využívá, než je narušuje.

„Lesnictví jako obor, který má za sebou více jak třísetletý vývoj poznání a zkušeností s projevy přírodních procesů na jedné straně, a dlouholetý nekompromisní tlak společnosti na produkci levného dřeva na straně druhé, musí konečně nalézt sílu a zodpovědnost zatahnout za záchrannou brzdu a dokázat prosadit i své nezbytné podmínky k další úspěšné existenci lesa,“ píše lesník v úvodu ke knize.

Ferkl se zároveň nebojí kritizovat současné nastavení legislativy, které podle jeho slov nejen nepomáhá citlivějšímu hospodaření v lesích, ale vysloveně mu brání. Poukazuje na potřebné změny v systému výběrových řízení, které je v lesnictví podrobováno dlouholeté kritice, v nutnosti řešení nahromaděných problémů v myslivosti, i neochotu některé z problémů řešit.

„Je zřejmě ještě stále dost takových, kterým situace vyhovuje, anebo těch, kteří se obávají, že by v konkurenci nových

nároků na hospodaření v lesích neobstáli,“ uvádí Ferkl.

Za knihou je vidět lesník, který si po celoživotní práci v lese a s lesem sedl ke stolu a sepsal své zkušenosti ze svého největšího díla, krásného a bohatého lesa nedaleko Dobříše. Text je sice směřovaný k lesníkům, ale je srozumitelný každému, kdo se někdy profesně o les zajímal.

Knihla budí dojem, že si Vladislav Ferkl nechce nic nechat pro sebe, že s vědomím toho, že Klokočná je jeho odkaz, chce sepsat své poznatky a zkušenosti tak, aby jeho práce měla smysl nejen na Klokočné a mohli ji využít i jiní lesníci.

Jestli se tací najdou, čeká je stejné lesnické dobrodružství jako Vladislava Ferkla, budou muset překonávat stejné nebo podobné překážky jako on, budou muset bojovat proti zavedeným procesům, zvykům a argumentům, že takhle se to tady dělalo vždycky. V knize Vladislava Ferkla ale mají důkaz, že se to dá dělat jinak. Že se to dá dělat líp.

Chcete nám pomoci se sběrem dat a ještě si přivydělat?

O co jde?

Sběr dat ze zemědělských podniků do našeho on-line dotazníku.

Co za to?

Zajímavá finanční odměna!

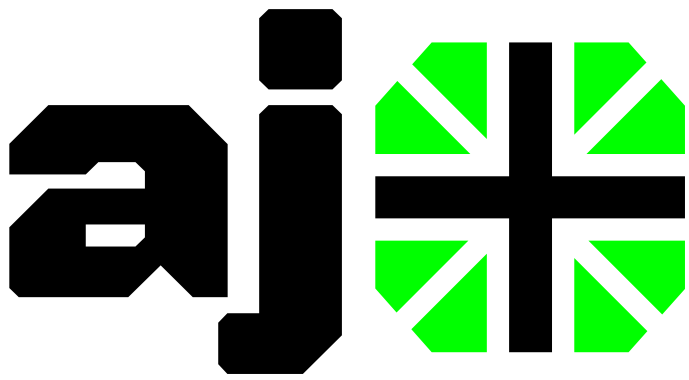
Kdo jsme?

Zemědělská účetní datová síť FADN, Ústav zemědělské ekonomiky a informací.

Proškolíme a vše vysvětlíme osobně nebo on-line formou.

Máte zájem? Chcete vědět více?

Zavolejte na číslo 222 000 348 nebo 724 571 976 nebo napište na e-mail: machackova.jana@uzei.cz

CHRISTMAS TRADITIONS IN RURAL USA

TEXT RED

The Christmas season in the United States holds special meaning in rural areas and among farming communities, where traditions are often deeply intertwined with agriculture and the natural cycles of life. From tree farms to homemade decorations, rural Christmas customs showcase the enduring bond between the holiday spirit and the agricultural roots of American life.

Christmas Tree Farms: A Rural Tradition

One of the most recognizable symbols of Christmas is the decorated Christmas tree, and many of these trees originate from rural farms across the United States. Christmas tree farming is a significant agricultural industry, especially in states such as Oregon, North Carolina, Michigan, and Pennsylvania. Tree farms provide families with an opportunity to choose and cut their own trees, a beloved tradition that connects consumers directly to the land. For rural families, the practice of harvesting a tree often involves venturing into nearby woods or their own property. Fresh pine, fir, and spruce trees not only bring the scent of winter indoors but also represent a sustainable agricultural product. Many farms focus on eco-friendly practices such as replanting for every tree cut, contributing to the health of the environment. Additionally, tree farms often serve as gathering spots for festive activities like hayrides, hot cocoa stands, and visits with Santa, adding a layer of community celebration to this cherished custom.

Wreaths and Decorations: A Homemade Touch

In farming communities, holiday decorations are often crafted using materials readily available on the farm or in surrounding nature. Evergreen branches, holly, pinecones, and dried fruits are repurposed to create wreaths, garlands, and centerpieces. This handmade approach reflects rural ingenuity and a connection to the land's seasonal offerings. For some, decorating barns and farmhouses with homemade items is a cherished custom. The simplicity and authenticity of natural decorations harken back to earlier times, emphasizing sustainability and creativity over commercialized decor. Additionally, many rural families involve children in crafting these decorations, passing down skills and traditions from one generation to the next. This practice not only strengthens family bonds but also instills a sense of appreciation for natural resources and handmade craftsmanship.

Sharing the Harvest: Food and Feasts

Agriculture plays a central role in Christmas feasting. Rural communities often celebrate the season with homemade meals featuring fresh, local ingredients, many of which come directly from their farms. Christmas dinner in the countryside frequently includes roasted meats, homegrown vegetables, and baked goods made from scratch.

The tradition of sharing the harvest extends to neighbors and friends, as rural families gift preserves, baked goods, and other homemade treats during the holiday

season. Many communities also organize food drives to share the bounty with those in need, reinforcing the agricultural value of generosity. Seasonal markets and fairs are common during this time, where local farmers sell fresh produce, jams, and other goods, creating a festive atmosphere while supporting the local economy. These events often double as social gatherings, fostering a sense of camaraderie and mutual support.

Livestock and Nativity Scenes

The nativity scene, which features the story of the birth of Jesus in a stable surrounded by animals, resonates strongly with rural and farming families. Livestock such as sheep, donkeys, and cattle are central figures in these scenes, reflecting the agricultural setting of the biblical story. Some rural communities bring nativity scenes to life with living animals and reenactments, further highlighting the connection between farming and the Christmas narrative. For families raising livestock, the care and presence of animals during the season serve as a meaningful reminder of their role in agriculture and life. These living nativity events often draw visitors from nearby towns, serving as an educational opportunity to teach children about the role of animals and farming in history and daily life.

Winter Festivals and Community Spirit

In rural areas, Christmas is a time to strengthen community bonds. Winter festivals, parades, and holiday markets often highlight agricultural products, crafts, and traditions. Events like horse-drawn sleigh rides or tractor parades celebrate the rural lifestyle and provide a nostalgic charm for visitors and locals alike. Many small farming towns organize tree-lighting ceremonies, holiday concerts, and gatherings in community barns, fostering a sense of warmth and togetherness that reflects rural values. These celebrations offer a chance to pause and appreciate the land, the community, and the year's hard work. Churches and community centers frequently host potluck

dinners or pancake breakfasts, bringing people together to share food, stories, and holiday cheer. For children, these events often include hands-on activities like cookie decorating or ornament making, further enriching the festive experience.

Preserving Traditions in a Changing World

As urbanization and modernization reshape the American landscape, the preservation of rural Christmas traditions becomes increasingly important. For many farming families, maintaining these customs is not only a way to celebrate the season but also a means of honoring their heritage and passing it down to future generations. Efforts to integrate modern sustainability practices, such as eco-friendly farming and renewable energy on Christmas tree farms, demonstrate how these traditions can adapt while staying true to their roots.

Rural communities also use digital platforms to share their unique holiday customs with a wider audience, promoting agritourism and drawing visitors who wish to experience the authenticity of a farm-based Christmas. By opening their farms and homes to the public, these communities create opportunities for cultural exchange while fostering an appreciation for agricultural life.

Christmas traditions in rural America beautifully intertwine the spirit of the season with agriculture and farm life. Whether through the cultivation of Christmas trees, handmade decorations, shared harvests, or the presence of livestock in nativity scenes, these customs celebrate the relationship between people, the land, and the holiday spirit. For rural communities, Christmas is not just a time of joy but also an opportunity to honor their agricultural heritage and the gifts that nature provides. As these traditions evolve and adapt, they remain a vital part of the American holiday landscape, offering a timeless reminder of the enduring connection between the earth and the celebrations that bring us together.

The background of the entire page is a close-up photograph of numerous star-shaped ornaments. These ornaments are made of small, colorful beads (blue, red, gold, pink, green, and silver) and are arranged in a scattered pattern across the surface. Some stars have larger, more prominent beads in the center. The lighting is soft, highlighting the texture of the beads.

JEDINEČNÉ FOUKANÉ VÁNOČNÍ OZDOBY

TEXT | FOTO HANA HONSOVÁ

cestování

Jedinečné foukané vánoční ozdoby V Poniklé na Semilsku nepřetržitě probíhá už více než sto let ruční výroba foukaných skleněných perliček a perličkových vánočních ozdob. Jde o poslední místo na světě, kde se uchovávalo perlařské řemeslo. Dodnes se v rodinách předává z generace na generaci. První perlařská firma byla v Poniklé založena už roku 1902.

V současnosti se v Poniklé malá rodinná firma Rautis, a. s. snaží nejen uchovávat, ale zejména rozvíjet staré perlařské řemeslo. Jako manufakturu využívají dnes už unikátní způsob organizace práce.

Ve firmě kladou důraz na špičkové řemeslné zpracování výrobků, které je výhradně založeno

na ruční práci. Znalosti se snaží předávat dál prostřednictvím prohlídek výroby pro veřejnost, výstav i díky spolupráci se školami.

Všechny řemeslné postupy si mohou zájemci prohlédnout v dílnách v Poniklé v rámci exkurzí. K řemeslu patří foukání skleněných perlí, jejich stříbření, barvení, malování a řezání. Na tyto postupy potom navazuje splétání vánočních ozdob, které si příchozí mohou sami vyzkoušet v kreativní dílně.

DLOUHÁ HISTORIE

V sedmdesátých letech devatenáctého století z Jablonecka do Poniklé přišel první perlař Jan Hajna. Foukal nejprve skleněné perle z černého skla, které se používaly na bižuterii. Když ponikelští sousedé viděli, jak je jeho nové řemeslo

výnosné, rychle ve svých horských chalupách vyměnili tkalcovské stavy za foukací stoly a výrobu perliček se od něj naučili.

Roku 1902 se v Poniklé usadil Stanislav Horna s rodinou a založil tu první firmu na výrobu skleněných perlí. Do svého sortimentu postupně zahrnul i perličkové vánoční ozdoby, které po první světové válce rychle začínaly nabírat na popularitě.

V roce 1930 předal firmu svému synovi Ottovi, který k foukání perlí ještě přidal výrobu kovové bižuterie. V tomto období se foukané perličky a vánoční ozdoby vyvážely do celého světa. Srdcem obchodu s bižuterií byl Jablonec nad Nisou a jeho exportní domy.

Po převratu v roce 1948 byla Hornova firma znárodněna a menší ponikelské dílny začleněny do nově vzniklého národního podniku Skleněná bižuterie, potažmo Železnobrodské sklo. Výroba perličkových ozdob v Poniklé pokračovala nadále, Otto Horna ve své bývalé firmě působil jako vedoucí, jeho manželka jako dělnice.

Do roku 1989 běžela výroba v Poniklé bez přerušování, byla začleněna jako závod 3 do podniku Skleněná bižuterie/Železnobrodské sklo. V roce 1960 měl ponikelský závod na 250 zaměstnanců, z toho více než 200 domácích dělníků.

Skleněné perle se foukaly ještě v Janově Dole, Lučanech nad Nisou a Dolním Maxově. V Poniklé v tuto dobu působili další dva samostatní výrobci perličkových ozdob – Jindřich Holubec a Václav Šír.

ČINNOST V NOVÉ DOBĚ

V roce 1989 byla ponikelská výroba perličkových ozdob součástí závodu třetího koncernového podniku Železnobrodské sklo. V dalších provozech závodu se vyráběla štrasová bižuterie, skleněné oči, svítidla a devocionálie, součástí byla i kovovýroba a rekreační středisko. V roce 1990 vznikl z tohoto závodu státní podnik Astir, jehož ředitelem se stal pozdější majitel firmy Rautis, Bohuslav Kulhavý.

V roce 1995 byly ze státního podniku Astir vyčleněny životaschopné provozy, z nichž vznikly

samostatné firmy. V prosinci 1995 se do obchodního rejstříku zapsala firma Rautis, a.s., vyrábějící perličkové vánoční ozdoby v Poniklé a Lučanech nad Nisou.

V devadesátých letech dvacátého století zažívaly perličkové ozdoby zlaté „americké“ časy, které skončily kvůli hospodářské krizi v USA po roce 2001. Došlo k náhlému a výraznému propadu objednávek a firma byla již považována za ekonomicky mrtvou.

Významným bodem byl příchod Marka Kulhavyho do vedení firmy a odvaha učinit radikální rozhodnutí s jediným cílem - zachovat výrobu v Poniklé, tedy tam, kde před více než stoletím začala.

PRODEJNA S DÍLNOU

V roce 2004 byla v Poniklé otevřena vlastní firemní prodejna s kreativní dílnou a začaly se pořádat exkurze do výroby. Za první rok provozu přivítali kolem tří stovek návštěvníků.

V současnosti zažívají perličkové ozdoby velký návrat na české vánoční stromky. Od roku 2004 navštívilo exkurze do výroby více než 156 tisíc zájemců. Firma se snaží, aby ozdoby neustále

držely krok s dobou, a nové kolekce připravuje společně s renomovanými designéry.

PERLAŘSKÉ ŘEMESLO SE ROZVÍJELO

Na začátku převládaly jednoduché geometrické tvary. První perličkové vánoční ozdoby vznikly začátkem dvacátého století. Perlaři, kteří do té doby foukali skleněné perličky na výrobu bižuterie, se tehdy museli vyrovnat s velkou krizí odbytu na indickém trhu, způsobenou japonskou konkurencí.

Využili k tomu právě nastupující módu zdobení vánočního stroměčku a uvědomili si, že lehké a třpytivé skleněné perličky mají přesně ty vlastnosti, které jsou pro vánoční ozdobu potřeba. První ozdoby byly velice jednoduché geometrické tvary, které kombinovaly barevné skleněné tyčinky s foukanými perličkami.

Ve dvacátých a třicátých letech minulého století se ze zdobení vánočního stromku stal hit, stejně jako z perličkových vánočních ozdob. Obchodníci objevili obrovskou variabilitu skleněných perliček a zjistili, že se z nich na stromček dá vyrobit téměř cokoli, stačí se rozhlédnout kolem sebe.

Vznikaly ozdoby inspirované každodenním životem, třeba váleček na nudle, kafemlýnek, různé košíky či kabelky, nebo ozdoby reflektující technologický pokrok, jako je motorka, letadlo, vláček nebo dokonce kanón.

OZDOBY S VÁNOČNÍ SYMBOLIKOU

Jakmile bylo jasné, že perličkové ozdoby jsou nerozlučně spojené s Vánocemi, začaly vznikat desítky a desítky různých tvarů přímo s vánoční nebo křesťanskou symbolikou. Jednoznačně nejrozmanitější byly hvězdičky, následovali andělé nebo ryby. Typickou dekorací vánočního stromku bývali i pavouci, kteří měli do domu přinést štěstí.

Po roce 1948 se výroba perličkových ozdob v Poniklé stala součástí obrovského bižuterního kolosu, národního podniku Skleněná bižuterie, později Železnobrodské sklo. Vzorkaři tehdy do ozdob začali začleňovat nejrůznější další materiály, které národní podnik produkoval.

Nejprve se jednalo o kovové komponenty nebo žinylku. Od sedmdesátých let dvacátého století začaly převažovat plastové součásti, zejména

různé výlisky nebo umělohmotná fólie. Velké popularity se těšily figurky se skleněnou hlavičkou a tělem z barevné fólie.

Až do roku 2004 se většina v Poniklé vyrobených perličkových ozdob exportovala do zahraničí, zejména do USA. Američtí designéři se nenechávali svazovat tradičním řemeslem krkonošské vesnice, vymýšleli ozdoby na míru americkým svátkům (hallo-weenské série, typická vánoční barevnost), inspirovali se historií USA (cesta Kryštofa Kolumba, kolekce Indiáni) nebo aktuálními tématy (série Jurský park).

ROZVOJ V SOUČASNOSTI

V současnosti je pro firmu důležité, aby měly ozdoby nejen špičkové řemeslné zpracování, ale také aby dokázaly obstát v moderním světě. Začali proto spolupracovat s českými designéry, kteří nám svými nápady pomáhají perlařské řemeslo dál rozvíjet a posunovat. Velmi inspirativní je například kolekce Miracle designérky Terezy Drobné, v níž se z ozdob stávají šperky pro vánoční strom.

Perličkové ozdoby firma mimo jiné nabízí na jarmarcích a vánočních trzích. Každým rokem je možno se s nimi v předvánočním období setkat například v Praze, Brně, Českých Budějovicích, Olomouci, v Táboře, na Kuksu, v Jilemnici, Hradci Králové nebo na Sychrově. Pro tyto akce využívají podporu Libereckého kraje a programu pro regionální výrobce.

Zápisy na prestižní seznamy

Jedinečnost perlařského řemesla byla oceněna zápisy na prestižní seznamy nemotného kulturního dědictví. V roce 2015 byla výroba vánočních ozdob ze skleněných perliček zapsána na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Libereckého kraje. V témže roce se dočkala lidová tradice výroby vánočních ozdob ze skleněných perliček zápisu na Seznam nemateriálních statků tradiční a lidové kultury České republiky.

Jak už bylo uvedeno, v roce 2020 byla „Ruční výroba ozdob z foukaných skleněných perlí pro vánoční stromek“ zapsána na Reprezentativním seznamu nemotného kulturního dědictví lidstva UNESCO.

Pro úspěšnost zápisu hrála roli nejen jedinečná sklářská technologie, ale zejména zachování původního faktorského způsobu organizace práce s centrální dílnou a domácími pracovníky. Důležité také je, že se jedná o řemeslo, které se neustále rozvíjí a je aktuální i v současném světě.

KŘIŠŤÁLOVÉ ÚDOLÍ

Poniklá je východní branou do výjimečného sklářského regionu - Křišťálového údolí, rozprostírajícího se až k Novému Boru. S tolika sklářskými technologiemi na tak malém území se jinde na světě nesetkáme.

28. 12.

LESNÍ MYSL

Každý měsíc, počínaje začátkem jara, vás zveme na tematickou Lesní mysl na Kačině. Letos se vydáme po stopách smyslů. Kalendář a témata letošních vycházek najdete níže. Workshopy nejsou podmíněny účastí na všech, zúčastnit se můžete celého cyklu i jednotlivých vybraných lekcí. Lesní mysl představuje finský přístup k osobnímu rozvoji a péči o sebe, který je koncipován s cílem plně využít a prohloubit příznivé účinky lesa a přírody. Nejedná se o žádnou ezoteriku, ale o metodu, která vychází ze současných vědeckých výzkumů, zkoumajících vliv přírodního prostředí na lidský organismus.

NZM, Kačina

Více info na nzm.cz

10. 12.

VÁNOCE NA DLASKOVĚ STATKU

Expozice přiblíží čas adventu a Vánoc, období, které bylo pro sedláky spojeno s celou řadou obyčejů a obřadů.

Dlaskův statek v Dolánkách

do 1. 1.

VÁNOCE S POKLADY Z BABIČČINY PŮDY

Tradiční vánoční výstava 2024 se opět uskuteční ve výstavním skleníku Botanické zahrady PřF UK od 29. 11. 2024 do 1. 1. 2025 denně od 10 do 16 h.

Ocitnete se ve světě našich předků. Okouzlí vás stovky ozdob vycházejících z lidových tradic. Spolu s námi si oživíte staré zvyky, nerozlučně spjaté s vánočními svátky. Představíme vám ozdoby z rozličných materiálů a nápadité dekorace. V našem kinematografu můžete shlédnout grotesku Laurela a Hardyho s názvem Prodej vánočních stromků.

Jako obvykle mezi exponáty spatříte betlémy v různém provedení, figurky s vánoční a mikulášskou tematikou, pohádkové postavičky a spoustu dalších krásných a rozmanitých výtvarných počinů od šikovných lidí, kteří se na výstavě podílejí.

Praha 2, Botanická zahrada PřF UK - Na Slupi

Příští číslo vychází 24.1.

redakční rada

Mgr. Otakar Březina, Česká zemědělská akademie v Humpolci | **Ing. Věra Reljičová**, Ministerstvo zemědělství ČR | **PhDr. Aleš Hradečný**, Praha | **Ing. Zorka Husová**, Národní ústav pro vzdělávání Praha | **Ing. Alena Krajičková**, Praha | **Ing. Zorka Husová**, Národní ústav pro vzdělávání Praha Evidenční číslo MK ČR E 2826 ISSN 1803-8271 (Online)

aktivity

Δ **AKTIVITY ŠKOL**

ŽÁCI Z BŘEZNICE NA EXKURZI

TEXT KATEŘINA OUBORNÁ, JULIE BURDOVÁ, 4.V VOŠ A SOŠ BŘEZNICE

(22)

Exkurze VOŠ a SOŠ Březnice

Dne 3. 10. 2024 jsme se my, žáci tříd 4. AV a 3. AV oboru agropodnikání, vydali na exkurzi do Českomoravského svazu chovatelů a do Černo-kosteleckého pivovaru. Nejdříve jsme navštívili ČMSCH, což je servisní organizace všech chovatelů hospodářských zvířat v České republice. Poskytuje chovatelům komplexní služby v oblasti evidence hospodářských zvířat, včetně zajištění laserového popisu ušních značek a jejich distribucí. Zajišťuje metodickou činnost pro práci v chovu skotu, prasat, ovčí, koz a kontrolu mléčné užitkovosti. Také provozuje banku s genovými zdroji, která se využívá pro skládování inseminačních dávek a embryí pro soukromé subjekty a uložení genetických živočišných zdrojů. Dlouhou tradici v rámci firmy má laboratoř iGenetiky, která zajišťuje ověřování původu zvířat a detekci genetických znaků pomocí nejmodernějších metod. Je akreditovaná Českým institutem pro akreditaci, včetně několika mezinárodních certifikací. V Brně provozuje ČMSCH, a.s. laboratoř pro rozbor mléka, které slouží pro potřeby kontroly užitkovosti a také pro stanovení hygienické kvality a ceny mléka. Dále jsme navštívili národní muzeum pivovarnictví, které se nachází v ojedinělých autentických prostorách areálu historického pivovaru, sladovny a sladového žentouru, kde se dochovala plně funkční historická technologie z 30. let 20. století a dvě starší fáze budování celého areálu. Expozice je umístěna v původní pozdně barokní budově z roku 1841 a dále je patrná modernizace a přestavba pivovaru na parní pohyb ze samého konce 19. století. Ve 20. a 30. letech 20. století pak po převzetí pivovaru akciovou společností místních hostinských došlo k instalaci, ve své době nadčasových pivovarských

technologických celků, které se z velké části dochovaly a slouží dodnes. Jedinečná sestava technologických zařízení v původních prostorách sladovny a pivovaru představuje zcela unikátní pohled na architekturu industriálních staveb. Expozice je v rámci České republiky zcela jedinečná, obsahuje technologické sestavy ojedinělé dokonce v celosvětovém měřítku, jako například největší dřevní topeniště na světě, jediný funkční sprchový aparát v České republice, plně funkční ocelové chladicí štoky. Viděli jsme i největší dochovaný žentour, nový mlýn, vzácnou bednářskou dílnu, elevátor na led a další. Odnesli jsme si spoustu nových znalostí a poznatků.

(23)

ERASMUS+ NA DOSTIHOVÉ ŠKOLE V CHUCHLI

TEXT | STŘEDNÍ ŠKOLA DOSTIHOVÉHO SPORTU A JEZDECTVÍ PRAHA - VELKÁ CHUCHLE

Od doby přípravy a podání žádosti o akreditaci školy v rámci programu Erasmus+ uplynulo již několik měsíců. Začátkem tohoto roku 2024 jsme měli důvod oslavovat, jelikož škola získala Akreditaci (Číslo akreditace: 2023-1-CZ01-KA120-VET-000194364) na projekty týkající se mobility studentů i zaměstnanců na následující 4 roky, tedy období od roku 2024 do 2027. V této době bude možné uskutečňovat zahraniční výjezdy do různých lokalit napříč Evropou v závislosti na domluvených partnerských institucích či

podnicích. V rámci tohoto školního roku nám trvá projekt až do 31. 08. 2025, kdy budeme následně žádat o pokračování.

V průběhu letošního léta byly domlouvány jednotlivé podmínky pro uskutečnění výjezdu studentů do zahraničí. Pro letošní rok jsme navázali spolupráci s Národním hřebčínem Topolčianky, š.p. Národní hřebčín Topolčianky je centrem chovu a šlechtění koní na Slovensku. Věnuje se chovu a výcviku nejruznějších plemen koní (např. Hucul, Shagya-arab, Arabských plnokrevníků a Lipicánů).

V případě Lipicánů je účastník klasického výcviku či zapřahání. Národní hřebčín Topolčianky je také pověřen vedením plemenných knih, dále se věnuje vedení ústřední evidence koní na Slovensku a vystavuje osvědčení o původu koní všech uznaných plemen na Slovensku. Věříme, že tato destinace rozšíří našim studentům obzory právě ve zmiňovaných oblastech.

Dalším partnerem pro tento rok je střední škola AFA-SEC ve Francii, která se zabývá výukou studentů zajímaví se o jezdecký, dostihový sport i klusácký sport. Žáci se ve škole budou zaměřovat na praktické dovednosti, ale také budou pilovat jezdecké schopnosti. V rámci školní stáže stráví první týden výjezdu a následně se přesunou do stájí profesionálních francouzských dostihových trenérů v blízkosti školy. Třetí partnerskou organizací pro toto školní pololetí se stala dostihová stáj Haras Du Chêne ve Francii, která je zaměřena na chov a výcvik dostihových koní. Proto jsou zde důležité příslušné odborné dovednosti, ale také jezdecké schopnosti, umožňující práci ve

stáji i pod trenérem. Celodenní program zde probíhá ve stájích, kde se studenti věnují základní manipulaci, managementu koní, čištění, ošetřování, krmení a napájení koní. Následně jsou žáci zapojeni do tréninkových lekcí s koňmi. V okolí stáje je mnoho pěkných míst k vidění, které mohou studenti navštívit během volného času.

Díky navázané spolupráci mohou studenti Střední školy dostihového sportu a jezdeckví vyjet již v prvním pololetí letošního školního roku. V tomto pololetí vycestuje celkem 10 studentů z různých ročníků a oborů. Délka stáže se liší pro jednotlivé destinace, nejčastěji však budou studenti vysíláni do zahraničí na 3 týdny, ale je možné tento pobyt i prodloužit a setrvat déle. V rámci programu Erasmus+ mobility je možné vycestovat i pro zaměstnance školy, a rozvíjet tak dál své dovednosti a schopnosti v rámci předmětů, které jsou vyučovány ve škole. Po následující školní půlrok jsou plánované další výjezdy, které jsou stále ještě v procesu domlouvání přesných podmínek. Nicméně již teď víme, že je na co se těšit!

HARAS DU CHÊNE, NA ZKUŠENOU DO FRANCIE

TEXT | FOTO STŘEDNÍ ŠKOLA DOSTIHOVÉHO SPORTU A JEZDECTVÍ PRAHA - VELKÁ CHUCHE

V tomto školním roce nám již v říjnu odjely 2 studentky na praktickou stáž do Francie, konkrétně do dostihové stáje Haras Du Chêne, která se nachází v Soucelles. Oblast je to krásná, jako stvořená pro chov a trénink koní. Majitelkou stáje je Anne-Marie Poirier, která se zabývá přípravou mladých koní i kondičním tréninkem dostihových koní. Naše studentky doplnily řady místních zaměstnanců a denně se věnují práci spojené s chovem dostihových koní. Není

STŘEDNÍ ŠKOLA DOSTIHOVÉHO SPORTU A JEZDECTVÍ
PRAHA - VELKÁ CHUCHE

výjimkou, že odjezdí 4 loty za den. Jak asi každý tuší po pár dnech si studentky mezi koňmi našly své oblíbence. Ale nebojí se pracovat ani s mladými koňmi, během přípravy koní ze země. Terény i dráha, kde se jezdí s koňmi je v blízkosti stáje a díky tomu je možné se kochat výhledem na tyto koňské atlety i během tréninku. A v případě nepřízně počasí je možné využít jezdeckou halu v areálu. Ve volném čase studenty s majitelkou stáje již navštívily aukci, dostihy a následující víkend je čeká show v nedalekém Angers.

BRNĚNSKÁ RŮŽE 2024 V DUCHU PŘÍRODY

TEXT | FOTO ING. JIŘÍ PTÁČEK, SZAŠ RAJHRAD

Již do 27. ročníku vstoupil v roce 2024 prestižní projekt – floristická soutěž Brněnská růže konaná ve dnech 8.-10. listopadu 2024 tradičními spolupřáteli, jimiž byly Střední zahradnická škola Rajhrad p.o. a brněnské zahradnické firmy Slávek Rabušík a Společnost Vonekl s.r.o. ve spolupráci s partnery: Národní památkový ústav Vila Stiassni Brno, Florasis spol. s.r.o. Jezbořice a časopis Floristika.

Brněnská růže 2024 se opět uskutečnila v brněnské vile Stiassni v okouzlujícím prostředí protkaném prvorepublikovým luxusem, v němž nechybí komorní reprezentativní salónek s bohatým dřevěným obložením, mramorové krby, štuky a vybavení historizujícím nábytkem.

To vše v kombinaci s vytvořeným floristickým

ZEMĚDĚJSTVÍ

uměním podávalo nevšední obraz nezapomenutelné krásy, k čemuž výrazně pomohla odborná porota se spolupřáteli nasměrováním soutěže do sféry přírody. V jejím duchu se pak odvíjela trojice soutěžních témat, jejichž vlastní realizace vyplňovala 8. listopad.

Úvodní úkol určoval vytvořit formálně lineární vázanou dárkovou kytici s použitím živých květů a přírodního materiálu. Nebyla povolena žádná předem připravená konstrukce. Doplnkový materiál mohli soutěžící do kytice zpracovat jakoukoliv technikou, kytice však nesměla pozbýt přírodní charakter. Soutěžní čas byl 60 minut.

Druhý soutěžní úkol spočíval ve zhotovení šperku.

Vytvořit náhrdelník výhradně z přírodních materiálů

živé a neživé povahy získaný toliko z lesů, luk, zahrad, řek a dalších vodních ploch. Soutěžící si mohli v nezbytném rozsahu předem přichystat podklad ovšem bez jakékoli přízdoby. Na podklad a doplnění uvedených materiálů bylo možno použít technický materiál jako např. drát, kůži, provázky apod. Vzhledem k možnosti předpřipravenosti bylo důsledně sledováno využití pracovního času, který činil 80 minut.

Trojici úkolů uzavíralo zhotovení přírodního věnce na zahradní slavnost. Mělo se jednat o věnec určený k položení nebo zavěšení, ze sušených a stabilizovaných rostlin nebo jejich částí. Výjimkou byly mechy, lišejníky a dřevité prvky u nichž nebyla posuzována míra vysušení. Pro práci bylo možno použít i dekorativní materiály

neživé povahy, hotové dílo však nesmělo pozbýt přírodní charakter. Nebyla povolena žádná předem připravená konstrukce mimo základního nepřipraveného těla věnce, jehož velikost vycházela ze slaměné podložky v průměru 40 cm. Tento korpus nemohl být použit, šlo pouze o přibližné sjednocení v rámci spravedlivé pracovní náročnosti a spravedlivého hodnocení. Technika práce byla libovolná, soutěžní čas činil 100 minut.

Soutěž měla opět dvě kategorie - juniorskou a seniorskou. Hodnocení bylo prováděno dle stobodového hodnoticího systému evropské federace profesionálních floristických asociací Florint - nápad, barevnost, kompozice, technika.

V juniorské části se představili středoškolští studenti zahradnických oborů a to SOŠ VMZ České Budějovice, Střední zemědělské školy Opava p-o-, SOŠ Svatého Jana Boska Kroměříž, Střední odborné školy Jarov Praha, SOŠ a SOU Horky nad Jizerou, Střední

zahradnické školy Ostrava p.o. a spolupořádající Střední zahradnické školy Rajhrad p.o. Své reprezentanty měla v této kategorii také Zahradnická fakulta Mendlovy univerzity Brno.

Celkové první místo si vydobyl Vojtěch Tužina ze SOŠ Jarov Praha ziskem 260,33 bodů, jako druhá se umístila Valerie Strnadová Zahradnická fakulta Merndlovy univerzity Brno s 250,67 body a třetí Štěpán Svoboda SZaŠ Rajhrad p.o. 241,33 bodů

Dle jednotlivých témat bylo pořadí následující. Aranžmá dárkové vázané kytice: první místo: Vojtěch Tužina 84,0 bodů, druhá: Valerie Strnadová Zahradnická fakulta Mendlovy univerzity Brno 80,0 bodů a třetí: Aleš Konečný SZaŠ Rajhrad p.o. 65,7 bodů.

V tématu šperk se umístila na prvním místě Valerie Strnadová ze Zahradnické fakulta Mendlovy univerzity Brno s 94,0 bodů, na druhém místě Štěpán Svoboda SZaŠ Rajhrad p.o. s 90,0 body, Na třetím Vojtěch Tužina SOŠ Jarov Praha s 83,3 bodů.

Tvorba věnce na nezahradní slavnost přinesla první místo Vojtěchu Tužinovi ziskem 93,0 bodů, druhé Štěpánu Svobodovi s 90,0 body a třetí Alex Orlíkovi SZŠ Opava p.o. s 87,3 body. Seniorská kategorie byla zastoupena převážně floristy z květinářských firem z různých míst České republiky. Mezi soutěžícími byli i reprezentanti zahradnických škol, a to SOŠ a SOU Horky nad Jizerou a Střední zahradnické školy Ostrava p.o.

Zde vynikla Zuzana Bukvičková ze SOŠ a SOU Horky nad Jizerou, která se výsledkem v celkovém hodnocení umístila se ziskem 225,33 bodů na prvním místě. Druhé místo získala Hana Fialová ze stejnojmenné firmy v České Třebové s 216,67 body a třetí Hana Večerková ze Střední zahradnické školy Ostrava p.o., s 201,33 body. V tvorbě dárkové kytice vázané náleželo první místo Zuzaně Bukvičkové se ziskem 66,7 bodů, druhé Kateřině Šimon ze stejnojmenné brněnské firmy s 63,3 body a třetí Haně Fialové s 55,3 body.

Tvorba šperku přinesla opět první místo Zuzaně Bukvičkové s 83,3 body, druhé Pavle Trojanové ze

stejnojmenné firmy Brno s 80,0 body a na třetím místě se umístil Michal Hrušecký z firmy Kytkafe Brno s 75,3 body.

V aranžmá věnce na zahradní slavnost získala první místo Hana Fialová s 93,3 body, druhé Michal Hrušecký s 84,0 body a třetí se umístila Hana Večerková 82,7 bodů.

Výsledky soutěže plně potvrdily vysokou úroveň českého zahradnického školství. Ukázalo se, že mladí (ještě ve školních lavicích) skvěle konkurují starším zkušenějším pracovníkům z praxe a dokonce je i předčí, což dokázal i tento 27. ročník brněnské růže. Vítěz juniorské části Vojtěch Tužina získal o plných 35 bodů více než vítězná Zuzana Bukvičková v seniorské části.

Pokud jde o další aspekt hodnocení, lze konstatovat, že tento ročník floristické soutěže se setkal s velkým zájmem a ohlasem soutěžících, jak vyplynulo z odpovědí mnou náhodně vybraných účastníků. Všichni kvitovali její pokračování ve vile Stiassni, kterou pokládají po všech stránkách pro soutěžní podmínky jako

velmi vyhovující místo. Ocenili i výběr soutěžních témat, která dokonale vystihla krásu, účelnost a bohatství přírody z různých druhů pohledů.

Soutěžící vysoce ocenili také výbornou organizaci Brněnské růže. Slova chvály se nesla na osobnost našeho předního floristy Slávka Rabušice, ředitele soutěže, za pečlivou připravenost a zdařilý průběh soutěžního klání. Kladný ohlas měla i spolupořádající rajhradská zahradnická škola za zodpovědné zajišťování soutěže po technické stránce.

Výsledky soutěže a předávání cen vítězům se uskutečnilo na slavnostní vernisáži ve večerních hodinách 8. listopadu 2024. Nezůstalo však pouze u tohoto aktu. Uskutečnil se i křest knižní publikace Kouzla Vánoc s tematikou floristiky vydávanou Profi Press s.r.o. V pestrém kulturním programu bylo možno zhlédnout „galantní duel“ – tanečně šermířskou performanci ve stylu třicátých let uplynulého století a zaposlouchat se také do tónů hry na klavír v podání žáků a učitelů Základní umělecké školy Brno-Vranovská.

Co říci závěrem? Brněnská růže nezevšedněla. Dokázala

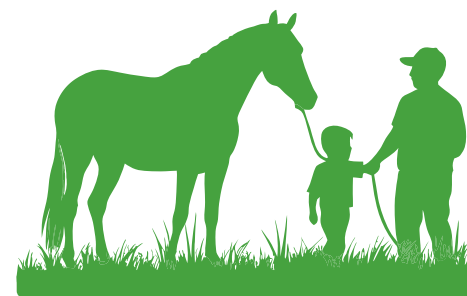
to i výstava soutěžních květinových dekorací pro širokou veřejnost, která proběhla ve dnech 9.-10. listopadu 2024 za hojné účasti. Všichni příchozí vysoce ocenili umění jak mladých, tak i starších floristů, zdůrazňovali jak z vystavených děl pravdivě prýští krása přírody, vyslovovali i slova poděkování spatřit nevšední obraz floristické tvorby, s nímž se běžně nelze setkat, a to navíc v prostředí, kde se snoubí jedinečnost pozoruhodností třicátých let minulého století s květinovými vazbami.

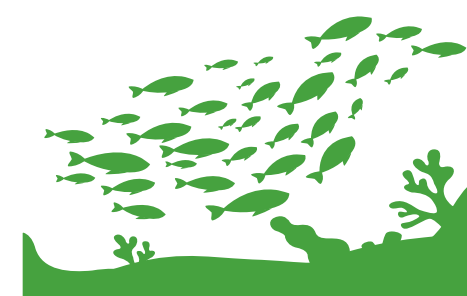
LITERÁRNÍ SOUTĚŽ

na zemědělská témata pro žáky mateřských, základních a středních škol

V rámci 7. ročníku soutěže jsou stanovena dvě témata:

KONĚ A LIDÉ

VODNÍ ŘÍŠE

Kategorie soutěže:

1. kategorie žáků mateřských škol (obrázky a výtvarné práce),
2. kategorie žáků základních škol (literární práce),
3. kategorie žáků středních škol (literární práce).

Soutěž nemá omezení žánru ani počtu příspěvků. Vyberte si téma a napište povídku, básničku, pohádku nebo třeba bajku. Žáci mateřských škol mohou kreslit, lepit a tvořit.

Z literárních příspěvků a obrázků vybraných autorů vznikne speciální číslo časopisu s názvem „**České zemědělství pohledem žáků VII**“, které bude otištěno a zveřejněno na webových stránkách ČAZV.

Pro vítězné práce ve všech kategoriích, které vybere hodnotící komise, jsou připraveny odměny.

7. ročník soutěže se koná pod záštitou ministra zemědělství Mgr. Marka Výborného a pod patronátem místostarostky Prahy 6 pro oblast školství Ing. Mariany Čapkové, MBA.

Pořadatel:

Pod záštitou:

Partneři soutěže:

**Své příspěvky posílejte v elektronické formě na adresu
soutez@cazv.cz do 16. 2. 2025.**

Více na www.cazv.cz

KAMÍNKY Z PRÁZDNINOVÝCH CEST

ČTVRTÝ KAMÍNEK: MÚZEUM ZVONCOV

TEXT | FOTO ING. ALENA KRAJÍČKOVÁ

Jako čtvrtý kamínek z prázdninových cest po Slovensku jsem si úmyslně schovala Muzeum zvonků v malebné vesnici Šumiac. Co jiného vybrat pro vánoční čas, který se snad nikde bez zvonků, zvonečků a rolníček neobejde. A tak se naposledy (alespoň pro letošní rok) vracím do kraje Horehroní, plného přírodních krás, architektonických památek, lidových tradic..., rozkládajícího se pod hřebeny Nízkých Tater. Z naší „základny“ v obci Polomka to není do muzea daleko, ale my jsme se vydali trochu oklikou. Dojeli jsme autobusem nějakých 20 km do turisticky

atraktivního Telgártu, protože je odtamtud možné zdolat nejoblíbenější turistický vrchol v okolí - majestátní Kráľovu hoľu - nejvyšší kopec východní části Nízkých Tater (1 946 m n. m.). My jsme však byli trochu skromnější a sledovali jsme „matku štyroch riek“ z příjemné vrstevnicové cesty. Ale zase jsme si putování párkrát prodloužili po cestičkách pasoucích se stád, kde jsme na stráních objevili malý hříbkový ráj. A ještě něco jsme objevili..., při sestupu k obci se najednou před námi otevřel nečekaný výhled na křížovou cestu. Lavička pod dřevěným křížem přímo

vybízela k malému zastavení a odpočinku, dnešní cíl už byl na dohled.

V červnovém horkém dni po nutném osvěžení jsme v Šumiaci vyhledali Muzeum zvonků.

Je to soukromá sbírka pana Mikuláše Gigaca, známého slovenského folkloristy, hudebníka a zpěváka. Řemeslo zvonkářství bylo vázáno na chov ovcí a skotu a nejvíce se rozvinulo v 18. a 19. století. Patřilo mezi domácí řemesla a věnovali se mu někteří kováři a zručnější pastevci.

První darované zvonečky od dědečka nadchli chlapce Mikuláše natolik, že začal systematicky sbírat malé zvonky pro ovečky i velké zvonce pro krávy i koně, plecháče i rolníčky s krásným zvonivým hlasem. Dnes jeho sbírka čítá 2000 kusů zvonků a je doplněna i o další řemeslné výrobky z jiných zemí Evropy, Ameriky, Asie i Austrálie. A pan Mikuláš Gigaca vám k prohlídce zahraje nejenom na zvonky..., třeba i na vycházkovou hůl - fujaru.

Zvonky mají pro mě ve slovenských horách mimořádné kouzlo. Jak putují po stráních, jejich hlas pomalu sílí, až konečně zahlédnete první ovečky, kolem nich pobíhá ovčácký pes a někde se o hůl opírá bača.

Odyssea

VÝSTAVA K PŘÍLEŽITOSTI VÝROČÍ
100 LET ČESKÉ AKADEMIE ZEMĚDĚLSKÝCH VĚD

8. ŘÍJNA 2024 – 2. ÚNORA 2025

NÁRODNÍ ZEMĚDĚLSKÉ MUZEUM PRAHA
KOSTELNÍ 1300/44, PRAHA 7

TRADIČNÍ BETLÉMY

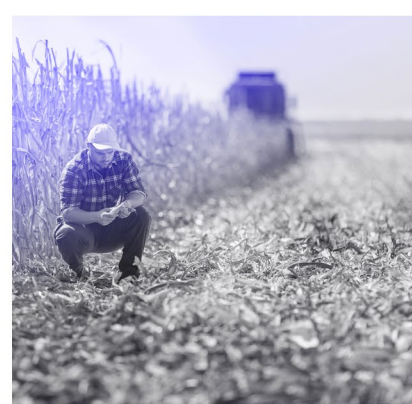
ze zámku a podzámčí
výstava betlémů na Kačině

1. 12. – 31. 12. 2024

VYBRALI JSME SI

VYBERTE SI TAKÉ

**STŘEDNÍ
ZEMĚDĚLSKOU
ŠKOLU**

PŘEHLED VŠECH ŠKOL A OBORŮ NAJDETE NA

ZEMEDELKASKOLA.CZ

